

El primer Pla d'igualtat del Parlament de Catalunya (2020-2023) es tanca amb un balanç positiu pel que fa a la incorporació de la perspectiva de gènere a la cambra

El primer Pla d'igualtat del Parlament (2020-2023) arriba a la fi havent assolit tot un seguit de fites per a incorporar transversalment la perspectiva de gènere amb una mirada interseccional i per a promoure activament la igualtat efectiva de dones i homes i la no-discriminació de les persones del col·lectiu LGBTI en el conjunt de les seves actuacions.

Aprovat el gener de 2020 per la Mesa del Parlament amb el suport de tots els grups i els subgrups parlamentaris, el Pla d'igualtat és una experiència pionera, ja que parteix d'una diagnosi de la situació de les dones i els homes al Parlament que inclou tant el personal que hi treballa com els representants electes, i es concreta en un pla exhaustiu amb un total de vuitanta-quatre accions, dotze objectius estratègics i sis eixos d'actuació.

Objectius estratègics i eixos d'actuació:

Eixos	Objectius estratègics (OE)	Nombre d'accions
Eix 1. La igualtat en l'accés Igualtat efectiva en l'accés a la institució, prestant també atenció a les regles electorals i els procediments interns dels partits polítics.	OE.1.1. Millorar la representativitat social del Parlament OE.1.2. Garantir la igualtat i promoure la diversitat en la contractació i promoció del personal	9
Eix 2. La igualtat en la capacitat d'influència Igualtat en els procediments i aspectes organitzatius, com ara la composició dels òrgans de decisió i els llocs de lideratge, les dinàmiques de l'entorn de treball, les mesures de conciliació o els mecanismes d'actuació davant la discriminació i l'assetjament.	OE.2.1. Garantir la capacitat d'influència de dones i homes en el si del Parlament OE.2.2. Incorporar la perspectiva de gènere en l'estructura i l'organització del Parlament	22
Eix 3. El pes de la perspectiva de gènere en l'activitat parlamentària Mecanismes que promouen i desenvolupen l'aplicació de la perspectiva de gènere i en reconeixen la importància política i social, tant en el treball parlamentari com en l'estructura administrativa.	OE.3.1. Reforçar les estructures i les eines de la transversalitat de gènere en el treball parlamentari OE.3.2. Reforçar les estructures i les eines de la transversalitat de gènere en l'Administració parlamentària	17

Eixos	Objectius estratègics (OE)	Nombre d'accions
Eix 4. La producció legislativa amb perspectiva de gènere Producció d'una legislació sensible tant a les necessitats i expectatives de les dones com a les dels homes i incorporació de la perspectiva de gènere en la supervisió de l'actuació del Govern.	OE.4.1. Transversalitzar de manera efectiva la perspectiva de gènere en la funció legislativa OE.4.2. Transversalitzar de manera efectiva la perspectiva de gènere en la funció supervisora	10
Eix 5. La igualtat de gènere en la funció simbòlica del Parlament Compromís amb la igualtat que transmet el Parlament, per mitjà del significat simbòlic dels espais, la comunicació externa i la visibilitat de la qüestió de la igualtat de gènere, incloent-hi el reconeixement de les dones.	OE.5.1. Aplicar la perspectiva de gènere i la perspectiva LGBTI en la gestió dels espais OE.5.2. Enfortir el compromís amb la igualtat de gènere i la no-discriminació en la comunicació OE.5.3. Impulsar el reconeixement de les dones	20
Eix 6. Posada en pràctica i seguiment del Pla d'igualtat	OE.6.1. Garantir el desplegament i la supervisió del Pla d'igualtat	6

Amb l'objectiu d'erradicar el patriarcat de la institució i situar-se entre les cambres més avançades d'Europa en igualtat de gènere, el Parlament de Catalunya ha desplegat el seu primer Pla d'igualtat entre el 2020 i el 2023 per mitjà de les accions següents:

En l'àmbit de la igualtat en l'accés (eix 1)

- L'entrada en vigor de la [Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista](#), que inclou per primera vegada l'obligatorietat dels partits polítics de tenir un pla d'igualtat intern i un protocol per a la prevenció, detecció i actuació davant la violència masclista.
- **La paritat de gènere en la composició dels òrgans de decisió**, amb una proporció del 57,1% de dones a la Mesa, una proporció del 40% de dones a la Junta de Portaveus i una proporció del 60,2% de dones a les meses de les comissions.

La catorzena legislatura va arrencar, a més, amb una dona a la presidència de la cambra; dues dones, per primera vegada de manera simultània, a les vicepresidències primera i segona, i amb la presència de seixanta-cinc diputades, que representen el 48,1% dels 135 escons, la qual cosa dona com a resultat la cambra més paritària de la història del Parlament de Catalunya.

- **La paritat de gènere en els càrrecs dels grups parlamentaris**, amb la presència de com a mínim una dona en els càrrecs de presidència i de portaveu. Pel que fa a la proporció de dones portaveus dels grups, s'ha arribat al 55,6%, mentre que la proporció de dones presidentes dels grups parlamentaris només representa el 25%.

En l'àmbit de la igualtat en la capacitat d'influència (eix 2)

- L'aprovació del [Protocol per a la prevenció, la detecció, l'abordatge i la resolució de situacions d'assetjament sexual, per raó de sexe, d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere](#) i l'establiment d'una comissió d'abordatge de les situacions d'assetjament com òrgan investigador. El protocol inclou mesures cautelars i un règim sancionador, i estableix el marc d'actuació per a gestionar les conductes d'assetjament per raó de sexe, d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere amb la finalitat explícita d'erradicar-les en l'àmbit del Parlament de Catalunya, i també en l'exercici de l'activitat professional i política de les persones que hi treballen o hi interactuen com a conseqüència d'aquesta activitat.
- L'obligació de fer públic per primera vegada si els diputats i les diputades subscriuen una [declaració de compromís de tolerància zero davant la discriminació i l'assetjament psicològic o sexual](#), actualment signada per un 92% de diputats i diputades del Parlament.
- L'organització d'un **curs d'introducció a les violències masclistes en entorns digitals** adreçat al personal del Parlament i a diputats i diputades (amb una participació de dinou dones i cinc homes) i de tres edicions del **Curs sobre la incorporació de la perspectiva de gènere en el treball parlamentari**, adreçat al personal que dona suport al treball de les comissions parlamentàries i a diputats i diputades (amb una participació de trenta-set dones i nou homes).
- La incorporació dels següents permisos emmarcats en l'acció 2.2 del Pla d'igualtat sobre l'**adaptació del quadre de permisos** i justificacions del personal als paràmetres d'igualtat de gènere i de conciliació de la vida personal, familiar i laboral:
 - Permís de cinc dies laborables per **pèrdua gestacional** entre la setmana 6 i el dia 179 de la gestació per a la persona gestant i l'altra persona progenitora o, si escau, un familiar dins del segon grau.
 - Permís de dos dies consecutius per **menstruació o climateri amb afectació sobre la salut i el benestar**.

En l'àmbit del pes de la perspectiva de gènere en l'activitat parlamentària (eix 3)

- L'aprovació per la Mesa del Parlament de **la creació de la Xarxa de Transversalitat de Gènere** a fi de vetllar per la incorporació efectiva de la perspectiva de gènere en el treball legislatiu i en el treball de control i impuls polític. La composició i el funcionament d'aquesta xarxa s'inspiren en la Xarxa de Transversalitat de Gènere del Parlament Europeu. Es preveu que es convoqui la primera reunió de la Xarxa quan s'iniciï el proper període de sessions.
- **La creació de l'Oficina d'Igualtat**, el 14 de desembre del 2020, encarregada de vetllar pel desplegament del Pla d'igualtat i de proporcionar el suport tècnic necessari perquè es compleixi. Posteriorment, l'Oficina s'ha dotat de manera permanent amb personal funcionari.
- La promoció de l'intercanvi d'experiències i de bones pràctiques en transversalitat de gènere amb **visites d'estudi a altres cambres legislatives del món**:
 - El 26 d'abril de 2022, una delegació de diputades dels parlaments de cinc cantons suïssos es va reunir al Parlament amb el Grup de Treball en Equitat de Gènere per conèixer de primera mà el Pla d'igualtat i com s'està posant en pràctica.
 - El 29 de març de 2023, una delegació de diputades del Parlament de Catalunya va visitar el Parlament d'Escòcia, impulsor de l'informe *Un Parlament per a tothom: informe sobre la sensibilitat al gènere del Parlament*, amb la finalitat de traslladar l'experiència de la cambra catalana en l'elaboració i el desplegament del Pla d'igualtat i amb la voluntat de compartir bones pràctiques entre ambdós parlaments.

En l'àmbit de la producció de legislació amb perspectiva de gènere (eix 4)

- L'aprovació de la [Guia per a incorporar la perspectiva de gènere al treball parlamentari](#), el maig del 2021, que recull pautes, estructures, eines i processos per a incloure aquesta perspectiva en els treballs de la cambra i en les funcions legislativa i de control de l'acció del Govern.

En l'àmbit de la igualtat en la funció simbòlica del Parlament (eix 5)

- **L'habilitació d'una sala d'alletament** a la planta baixa del palau del Parlament, dissenyada com un entorn còmode i íntim per a alletar o treure's llet, que també disposa d'un canviador de bolquers i d'un cubell per a llençar-hi els usats.

- **L'habilitació de nou lavabos individuals, no segregats per gènere**, i amb una pica individual per a utilitzar la copa menstrual, i també la incorporació de vuit canviadors per a nadons als lavabos dels espais dels grups parlamentaris.
- La inauguració d'una [exposició fotogràfica temporal](#) de l'autora Rosa Szücs, en el marc del Dia Internacional de les Dones del 8 de març de 2023, amb l'objectiu de corregir el biaix de gènere en l'autoria de les obres exposades al Palau.
- La celebració del ple de la segona edició del [Parlament de les Dones](#), el 24 de novembre del 2023, una iniciativa del Parlament de Catalunya amb la col·laboració del [Consell Nacional de les Dones de Catalunya \(CNDC\)](#), oberta a la participació de les entitats feministes i de dones rellevants de la societat catalana.

En l'àmbit de la posada en pràctica i seguiment del Pla d'igualtat (eix 6)

- L'assignació per primera vegada d'un pressupost per a l'**execució del Pla d'igualtat** corresponent a 64.500 euros el 2023, que el 2024 s'incrementa fins a 139.920 euros.
- **La creació d'una xarxa de persones responsables del desplegament del Pla** a cada centre gestor.

Abans que no s'acabi el 2023, es preveu que els lavabos del Parlament disposin de dispensadors de productes menstruals gratuïts.

El 2024 arrencarà amb un cicle de xerrades dedicat a la violència masclista a les xarxes socials, enfocat, des d'una perspectiva interseccional, als impactes d'aquest tipus de violència sobre totes les dones amb projecció pública, des de càrrecs electes a activistes i periodistes. Aquest cicle s'organitza en el marc de l'acció 5.9 del Pla d'igualtat, amb l'objectiu d'elaborar una estratègia integral de resposta institucional a aquesta situació.

El Parlament disposarà, també el 2024, d'un manual de llenguatge inclusiu, en forma de recomanacions, que recollirà, a més, exemples per a cada tipologia textual per a donar resposta a les diverses necessitats comunicatives.

Cap a un nou Pla d'igualtat

Atès que el Pla d'igualtat 2020-2023 arriba a la fi, s'inicien les tasques per a l'elaboració del nou pla d'igualtat per al període 2024-2027, que haurà de ser aprovat per la Mesa del Parlament a proposta del Grup de Treball en Equitat de Gènere. Formen part d'aquest grup de treball la vicepresidenta primera com a coordinadora, en representació de la Mesa; una diputada en representació de cada grup i subgrup parlamentari, sempre que hagin subscrit la declaració de compromís de tolerància zero davant la discriminació i l'assetjament; una

lletrada, en representació de l'Administració parlamentària; una representant del Gabinet de Presidència; una representant del Consell de Personal i la tècnica d'igualtat del Parlament.

El nou pla tindrà molt present l'experiència de l'anterior i, per això, el primer pas que farà l'Oficina d'Igualtat serà avaluar el Pla d'igualtat 2020-2023. Paral·lelament, es farà una nova diagnosi de la situació de les dones i dels homes a la institució, que es basarà, entre altres, en:

- Les entrevistes amb personal de la cambra i diputats i diputades.
- Les conclusions d'una enquesta a tots els col·lectius de la cambra.
- Les propostes obtingudes en grups de discussió amb diputats i diputades, amb personal de l'Administració i amb personal dels grups parlamentaris.
- Les aportacions rebudes en una bústia de suggeriments.